

Refleksjonsbrev oktober 2022

Vi har tatt tak i refleksjonene fra sist måned, hvor vi blant annet ble enige om å innhente mer naturmateriale fra årstiden vi er i. Dette ville bli som et supplement til materialene vi allerede har på forskerrommet vårt. Vi startet med å invitere barna med på småturer i mindre grupper i nærområdet vårt. Vi ønsket på denne måten at barna skulle bli delaktige i å samle materiale fra naturen, som vi så skulle bringe tilbake til barnehagen. Hva ville barna ha fokus på? Hva ville de se etter på turen? var tanker vi voksne tok med oss på tur.

De voksne har i forkant fokus på årstiden høst når vi går tur, og endringene vi kan se. Vi spør derfor spørsmål for å trekke barns oppmerksomhet mot årstiden. «Hvilke farger ser dere»? «Hvordan kjennes luften ut»? spurte de voksne. Flere barn sier de ser mye rødt og gult på trærne, og på bakken er det mye brunt. Men; «Hvorfor henger noen blader fortsatt fast i trærne»? «Hvorfor er noen blader fortsatt grønne»? lurer barna på. Kan dette ha noe med hva vi lærer om høsten fra bøker og sanger? Ute i naturen ser vi at høsten har mange flere nyanser og stadier enn det vi kanskje lærer gjennom skjønnlitteraturen?! Dette skaper rom for å diskutere og være med på barnas undring over det vi har «lært» når vi kommer ut og i direkte møte med naturen. Barna er ivrige og plukker blader fra trærne og bakken. De voksne leder barna til trær hvor vi vet det finnes nøtter. På en av turene er målet å gå til et kastanjetre. Her var det veldig mange nøtter å plukke, og skallet ble også tatt med til

barnehagen. *Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider, (Rammeplanen, s.52).*

Videre tilbake i barnehagen observerer vi etter hvert at kastanjene vil bli de naturmaterialene som blir mest brukt i utforsking og lek. Hva kan dette bety? Kan det ha noe med at vi fikk samlet en såpass stor mengde med nøtter og skall? Erfaringen vår fra andre materialer som er mye i bruk, er gjerne at det er mye av det. Eller kan det være utformingen eller egenskaper hos nøttene? Til sammenligning så vi at bladene vi plukket ikke er så holdbare når de ble tatt med innendørs. De var våte når vi la de til tørk, og de ble fort gjort om til tørre flak. Videre utforskning med disse ville blitt masse små knuste biter tenkte vi. Bladene ble kastet, men i ettertid ser vi at disse forandringene med bladene kunne blitt brukt til dypere refleksjon med barna. Valget vi gjorde her var kanskje ikke så gjennomtenkt?

Rammeplanen for barnehagen sier at vi skal legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforsking og læring. Barna kjenner mye på kastanjene. Nøttene er glatte, mens skallet har pigger på toppen. Det er spennende kontraster som barna utforsker. En gutt trekker hånden raskt tilbake idet han treffer en pigg på skallet. «Ja, de er ganske spisse», sier en voksen. Gutten prøver igjen, nå ganske forsiktig. «Ja, de er stikkete», sier han og smiler.

Nøttene ble lagt i rekke, Otto telte og la de etter størrelse. «Se de passer som hatter, og se nøttene kan bli til egg som bestemor har», sier han.

Gjennom utforskning oppstår det undring mellom voksne og barn:

Må skallet bare være skall, og kan nøttene ha en annen funksjon? Dør nøttene?

De kommende dagene tar vi opp tråden fra tidligere refleksjonsmøter, der vi har blitt enige om å iscenesette bord med materialene vi har tatt med inn. Dette har vi stort sett gjort på morgenen, rett etter åpningstid. Da er det gjerne rolig på avdelingen og den voksne har litt tid til å finne frem. En dag var bordet dekket med koppeservise som vi er så heldige å ha fått av noen foreldre. Et fat med seksjoner gjør at vi kan presentere materialene ferdig sortert, og de kommer tydelig frem. Vi blander kastanjene sammen med andre naturmaterialer som kongler og trebiter med tall. Vinkorkene blir lagt til da de har samme fargenyanse og størrelse.

Hva vil skje når barna møter dette? Hva slags lek vil dette invitere til? Vil det involvere få barn eller mange?

Vi observerer at kaffeservise inviterer eller gir assosiasjoner til kafebesøk. Andre forteller at de har hatt gjester hjemme. Et barn fordeler materialer i koppene. Det er kakao til barna, mens de voksne får kaffe. Og en jente har tatt med seg sin smarttelefon som hun har laget i lego, den må hun noen

ganger ringe med eller taste på. «Kan jeg få en kopp kaffe her»? spør den voksne og setter seg ned. En voksen spør om hun kan få kakao, da hun ikke liker kaffe. Barnet stusser litt på at hun ikke liker kaffe, men går omsider med på at hun skal få servert kakao hun og.

En annen dag blir rørene fra forskerrommet som fortsatt er mye i bruk, også koblet sammen med nøttene. Hvor mange får vi plass til i et rør? Av nøtter, skall, kongler? Barna prøver ut dette på eget initiativ. Nøttene glir fint nedi, mens skallet er litt ruere, større og gir mer motstand.

41 nøtter fikk plass, men bare seks kongler. Hvorfor? spør den voksne.

«Konglene er for store» sier et barn. Barna tester ut egne hypoteser, teller og sammenligner.

Rammeplanen for barnehagen sier at arbeid med antall, rom og form skal bidra til at barna leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Barna skal få erfare ulike størrelser i sine omgivelser og sammenligne disse, (RP s. 54). Her gir naturen oss mange muligheter og vi ser at barna innhenter denne informasjonen på sin egen måte uten særlig innblanding fra de voksne.

Veien videre:

Når vi ser tilbake på denne måneden, kan vi konkludere med at barna gir oss mange tilbakemeldinger som kan være grobunn for videre arbeid i prosjektet. Vi kan fortsatt øve oss på å ta tak i spørsmålene og undringen barna har over det som skjer i prosessene vi er i. Hvor vil veien gå hvis vi følger tettere opp spørsmålene barna kommer med? Hva vil det kreve av oss voksne? Hva vil det si for barna? Hvordan skal vi velge ut noe når barna gir oss så mange mulige veier å gå?